

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-7Sa/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1023200561
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Michaláč
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2026:1023200561.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudcom JUDr. Markom Michaláčom, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, E., právne zastúpený: JUDr. Martina Mrázová, advokátka, so sídlom Šoltésovej 20, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, so sídlom: Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o žalobe v sociálnych veciach o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. XXXX-X/XXXX-E. zo dňa 30. januára 2023, takto

rozhodol:

- I. Správny súd v Bratislave žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovanej sa právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania a dôvody preskúmaného rozhodnutia

1. Prvostupňovým rozhodnutím č. X XX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zo dňa 22. novembra 2022 Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava (ďalej aj ako „orgán prvého stupňa“) podľa § 144 ods. 1, § 152a, § 178 ods. 1 písm. a) ôsmy bod zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákona č. 461/2003 Z. z.“) a v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie, č. XXXXX-X/XXXX-XX zo dňa 28. októbra 2022, ktorým bolo rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. XXX-XXXXXXXXXX- F., zo dňa 14. septembra 2022, zrušené a vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, predpísala žalobcovi, ako samostatne zárobkovo činnéj osobe, za obdobie január 2022, február 2022, marec 2022, apríl 2022, máj 2022, jún 2022, júl 2022, poistné na nemocenské poistenie v sume 1.610,55 eur, poistné na starobné poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie v sume 6.588,77 eur, poistné na invalidné poistenie v sume 2.196,25 eur a poistné do rezervného fondu solidarity v sume 1.767,26 eur, spolu v sume 12.162,83 eur (ďalej len „poistné a povinné príspevky“). Neoddeliteľnou súčasťou prvostupňového rozhodnutia je príloha.

2. Svoje rozhodnutie orgán prvého stupňa odôvodnil tým, že sa v rámci nového prejednanie veci zaoberal potrebnými skutočnosťami v súlade s právnym názorom Sociálnej, poisťovne, ústredie, uvedeným v rozhodnutí č. XXXXX- XXXXXXXX zo dňa 28. októbra 2022.

3. Štrením mala za preukázané, že žalobca ako samostatne zárobkovo činná osoba bol v rozhodnom období súčasne zamestnancom v pracovnom pomere u G. C., H..

4. Po opätovnej kontrole úhrnu vymeriavacích základov pre platenie poistného na nemocenské poistenie a na dôchodkové poistenie žalobcu ako zamestnanca a ako samostatne zárobkovo činnéj osoby za rozhodné obdobie bolo zistené, že úhrn vymeriavacích základov žalobcu dosiahnutých z výkonu činnosti zamestnanca a zo samostatnej zárobkovej činnosti za mesiac júl 2022 presiahol maximálny vymeriavací

základ pre platenie poistného. Z uvedeného vyplýva, že žalobca ako samostatne zárobkovo činná osoba bol povinný za tento mesiac platiť poistné zo zníženého vymeriavacieho základu.

5. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, v novom prejednaní veci zohľadnila uvedené skutočnosti a upravila výšku dlžného poistného za mesiac júl 2022. Na základe kontroly odvodu poistného bolo zistené, že účastník konania ako samostatne zárobkovo činná osoba poistné neodviedol vôbec za mesiace január 2022, február 2022, marec 2022, apríl 2022, máj 2022, jún 2022, júl 2022, čím porušil ustanovenia § 128 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. c) zákona, § 128 ods. 11 písm. b) zákona v znení zákona č. 43/2004 Z. z., § 141 ods. 1 a § 143 ods. 1 prvá veta zákona a §21 ods. 1 písm. b), § 26 ods. 1, § 27 ods. 1 a § 28 ods. 1 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2013 a preto mu orgán prvého stupňa predpísal poistné a povinné príspevky v sume 12.162,83 eur.

6. Proti prvostupňovému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava podal žalobca odvolanie.

7. Žalovaná Sociálna poisťovňa, ústredie svojím rozhodnutím č. XXXX-X/XXXX-E. zo dňa 30. januára 2023 podľa § 179 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. odvolanie žalobcu zamietla a v celom rozsahu potvrdila rozhodnutie orgánu prvého stupňa.

8. Svoje rozhodnutie žalovaná odôvodnila podľa § 218 ods. 1, 2, § 15 ods. 1 písm. b/, § 14 ods. 1 písm. b/, § 21 ods. 1, 3, § 128 ods. 1, § 129 ods. 1, § 129 ods. 2, § 130 písm. c/, § 131 ods. 2 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z. a vecne tým, že ako odvolací orgán, preskúmala rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, v celom rozsahu a dospela k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne a v súlade so zákonom v znení neskorších predpisov. Ďalej uviedla, že v prípadoch, ak samostatne zárobkovo činná osoba - lekár má platnú licenciu L1A (bez ohľadu na skutočnosť, či ju aj aktívne využíva) a v rozhodujúcom období má príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti vyšší, ako je zákonom ustanovená hranica, samostatne zárobkovo činnéj osobe - lekárovi povinné sociálne poistenie vzniká, resp. trvá.

9. Prvostupňový orgán kontrolou odvodu poistného a povinných príspevkov zistil, že účastník konania, ako povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, poistné a povinné príspevky za obdobie január 2022, február 2022, marec 2022, apríl 2022, máj 2022, jún 2022, júl 2022 nezaplatil vôbec do dňa vydania napadnutého rozhodnutia, t. j. do dňa 22. novembra 2022, v dôsledku čoho vznikla na poistnom a povinných príspevkoch za uvedené obdobie dlžná suma vo výške 12 162,83 eur, ktorá bola predpísaná napadnutým rozhodnutím (rozpis: Príloha rozhodnutia číslo: XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX).

10. Žalobcovi, ako povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnéj osobe, vyplývala priamo zo zákona povinnosť odvádzať poistné a povinné príspevky v lehote splatnosti, v správnej výške a spôsobom ustanoveným zákonom č. 461/2003 Z. z..

11. Pretože si túto povinnosť žalobca nespĺnil. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, mala povinnosť dlžnú sumu poistného a povinných príspevkov predpísať.

II. Žaloba a jej dôvody

12. Proti rozhodnutiu žalovanej zo dňa 30. januára 2023 podal žalobca správnu žalobu a žiadal, aby súd napadnuté rozhodnutie žalovanej v spojení s rozhodnutím orgánu prvého stupňa zo dňa 22.11.2022 zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Žalobu žalobca odôvodnil podľa § 191 ods. 1 písm. c/, d/, e/ a g/ zákona č. 162/2015 Správneho súdneho poriadku (ďalej len ako „SSP“).

13. Žalobca vo svojej žalobe uvádza, že ukončil podnikanie ku dňu 31.12.2021, čo preukázal potvrdením o ukončení podnikania, ktoré doručil Sociálnej poisťovni. Následne komunikoval so zamestnancami Sociálnej poisťovne za účelom splnenia všetkých povinností súvisiacich so zánikom jeho postavenia ako samostatne zárobkovo činnéj osoby. Podľa jeho tvrdenia mu zo strany Sociálnej poisťovne nebola oznámená žiadna ďalšia povinnosť na predloženie ďalších listín.

14. Žalobca poukazuje na to, že Sociálna poisťovňa mu listom zo dňa 14.06.2022 oznámila ukončenie registrácie zamestnávateľa ku dňu 31.12.2021 a zároveň uviedla, že voči nej nemá žiadne ďalšie oznamovacie povinnosti. Z uvedeného žalobca vyvodzuje, že splnil všetky povinnosti vyplývajúce zo zániku živnostenského oprávnenia a mohol oprávnene nadobudnúť presvedčenie, že voči Sociálnej poisťovni nemá žiadne ďalšie záväzky.

15. Napriek tomu Sociálna poisťovňa prvostupňovým rozhodnutím vyrubila žalobcovi poistné za obdobie od januára 2022 do júla 2022 v celkovej výške 12.162,83 eur, pričom dôvodila tým, že žalobca nespĺnil povinnosť predložiť čestné vyhlásenie o nevykonávaní činnosti SZČO. Žalobca namieta, že takáto povinnosť mu nebola vopred oznámená ani vyžadovaná, a to ani v oznámení o ukončení registrácie zamestnávateľa.

16. Žalobca ďalej uvádza, že požadované čestné vyhlásenia napriek tomu dodatočne doručil Sociálnej poisťovni dňa 22.08.2022, pričom z ich obsahu vyplýva, že od 01.01.2022 nevykonáva činnosť SZČO a nemá postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby. Zároveň poukazuje na to, že od 01.01.2022 je v pracovnom pomere, z ktorého sú za neho riadne odvádzané odvody.

17. Za nesprávne žalobca považuje aj právne posúdenie otázky vzniku povinného poistenia vo vzťahu k jeho osobe ako lekára. Namieta, že Sociálna poisťovňa nesprávne vychádzala z formálnej existencie licencie L1A, bez toho, aby skúmala, či na jej základe reálne vykonával činnosť a dosahoval príjmy. Podľa žalobcu je rozhodujúce skutočné vykonávanie zárobkovej činnosti a dosahovanie príjmov, nie samotná existencia oprávnenia.

18. V tejto súvislosti žalobca poukazuje aj na rozdielnu judikatúru veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom sa stotožňuje s právnym názorom, podľa ktorého je potrebné posudzovať príjmy lekára osobitne vo vzťahu k jednotlivým typom licencií a prihliadať na skutočne dosahované príjmy.

19. Žalobca zároveň namieta, že napadnuté rozhodnutia sú nepreskúmateľné, keďže obsahujú rozporné a nelogické závery, najmä pokiaľ ide o posúdenie významu licencie L1A a neakceptovanie jeho čestného vyhlásenia o nevykonávaní činnosti.

20. Ďalej tvrdí, že skutkový stav nebol dostatočne zistený, keďže Sociálna poisťovňa neskúmala, či žalobca skutočne dosahoval príjmy zo samostatnej zárobkovej činnosti, ani riadne nevyhodnotila ním predložené dôkazy, najmä čestné vyhlásenia a listiny preukazujúce ukončenie podnikania a vznik pracovného pomeru.

21. Žalobca napokon namieta aj procesný postup správnych orgánov, keďže podľa jeho názoru nebolo vedené riadne dokazovanie pred vydaním rozhodnutia a nebol vyzvaný na doplnenie podkladov, ktoré správny orgán následne považoval za rozhodujúce. Takýto postup podľa žalobcu predstavuje podstatné porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy.

22. Na základe uvedeného žalobca zastáva názor, že v rozhodnom období nevykonával činnosť SZČO, nedosiahol žiadne príjmy, ktoré by podliehali poistnému, a preto mu nevznikla povinnosť platiť poistné za obdobie január 2022 až júl 2022. Z tohto dôvodu považuje napadnuté rozhodnutia za nezákonné a navrhuje ich zrušiť v celom rozsahu.

III. Vyjadrenie žalovanej

23. Vo vyjadrení žalovaná uvádza, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 22.11.2022 bolo žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe predpísané poistné a povinné príspevky za obdobie január 2022 až júl 2022 v celkovej sume 12.162,83 eur. Toto rozhodnutie bolo vydané po predchádzajúcom zrušení skoršieho rozhodnutia odvolacím orgánom, pričom dôvodom zrušenia bola potreba zohľadniť maximálny vymeriavací základ za mesiac júl 2022. Následne bolo vydané nové rozhodnutie, ktoré už túto skutočnosť zohľadňovalo.

24. Žalovaná poukazuje na to, že žalobca podal proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, avšak Sociálna poisťovňa, ústredie ho rozhodnutím zo dňa 30.01.2023 zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila ako vecne správne.

25. K žalobným námietkam žalovaná uvádza, že žalobca mal v rozhodnom období postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 zákona o sociálnom poistení, keďže spĺňal zákonom stanovené podmienky, a to dosiahnutie veku 18 rokov a dosahovanie príjmov z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti v rozhodujúcom období, ktorým boli roky 2020 a 2021. Zdôrazňuje, že na vznik tohto postavenia nie je potrebné splnenie ďalších podmienok.

26. Žalovaná zároveň uvádza, že žalobca bol držiteľom licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ktorá podľa jej právneho názoru predstavuje oprávnenie na výkon samostatnej zárobkovej činnosti a zakladá status samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia. Skutočnosť, že žalobca ukončil živnostenské oprávnenie ku dňu 31.12.2021, nepovažuje za právne relevantnú, keďže žalobca aj po tomto dátume disponoval uvedenou licenciou.

27. Podľa žalovanej nie je rozhodujúce, či žalobca túto činnosť aj reálne vykonával, keďže samotná existencia oprávnenia zakladá možnosť vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť. Dobrovoľné nevykonávanie činnosti preto nemá vplyv na jeho právne postavenie.

28. Žalovaná ďalej zdôrazňuje, že vznik a trvanie povinného nemocenského a dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby sa posudzuje podľa výšky príjmov dosiahnutých v predchádzajúcom kalendárnom roku, a nie podľa skutočného výkonu činnosti v období, za ktoré sa poistné predpisuje. V danom prípade žalobca dosiahol príjmy rozhodujúce pre vznik povinného poistenia, a preto bol v spornom období povinne poistený.

29. K námietkam týkajúcim sa licencie L1A žalovaná poukazuje na ustálenú judikatúru, najmä na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Vs/3/2019, podľa ktorého držiteľ licencie L1A spĺňa podmienky na postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby bez ohľadu na to, či licenciu fakticky využíva. Zároveň uvádza, že neskoršie rozhodnutie veľkého senátu má prednosť pred skorším rozhodnutím, a preto nie je daná nejednotnosť judikatúry.

30. Žalovaná tiež namieta, že Sociálna poisťovňa nebola povinná skúmať príjmy žalobcu osobitne podľa jednotlivých oprávnení, ani zisťovať, z ktorého konkrétneho oprávnenia príjmy pochádzajú, keďže zákon takúto povinnosť neukladá. Rozhodujúce je, že ide o príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov.

31. Pokiaľ ide o oznámenie o ukončení registrácie zamestnávateľa zo dňa 14.06.2022, žalovaná uvádza, že toto sa týkalo výlučne postavenia žalobcu ako zamestnávateľa, a nie jeho postavenia ako samostatne zárobkovo činnnej osoby, preto z neho nemožno vyvodzovať zánik jeho odvodových povinností ako SZČO.

32. K čestným vyhláseniam žalobcu žalovaná uvádza, že tieto nemajú právny význam pre posúdenie vzniku a trvania povinného poistenia, keďže rozhodujúce sú zákonom stanovené skutočnosti, najmä existencia oprávnenia a výška príjmov v rozhodujúcom období.

33. Vo vzťahu k procesným námietkam žalovaná uvádza, že skutkový stav bol dostatočne zistený na základe údajov evidovaných v jej informačných systémoch a údajov poskytnutých Finančným riaditeľstvom SR. Zdôrazňuje, že v nedávkových konaniach prevažuje zásada oficiality a správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníka konania na vykonanie dôkazov.

34. Žalovaná má za to, že žalobcovi bolo umožnené uplatniť jeho procesné práva v odvolacom konaní, v rámci ktorého boli jeho námietky preskúmané a vyhodnotené. Odvolací orgán sa s nimi v napadnutom rozhodnutí riadne vysporiadal.

35. Na základe uvedeného žalovaná zastáva názor, že skutkový stav bol dostatočne zistený, právne posúdený v súlade so zákonom a napadnuté rozhodnutia sú zákonné, preto navrhuje správnu žalobu zamietnuť.

IV. Relevantné právne predpisy

36. Podľa § 14 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z.z. samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a sinou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

37. Podľa § 15 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. povinne dôchodkovo poistená je samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je povinne nemocensky poistená.

38. Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. Podľa § 21 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., hranica príjmu uvedeného v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zistená na základe dodatočného daňového priznania alebo dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane je rozhodujúca na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia len vtedy, ak má vplyv na aktuálne nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie. Zmena poistenia sa vykoná od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo predložené dodatočné daňové priznanie správcovi dane alebo v ktorom správca dane vydal dodatočný platobný výmer.

40. Podľa § 128 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. poistné na nemocenské poistenie platí povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity platí povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba.

41. Podľa § 129 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti a suma poistného do rezervného fondu solidarity sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavaného základu dosiahnutého v rozhodujúcom období.

42. Podľa § 129 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti, suma poistného na financovanie podpory a suma poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len „poistné“) sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období (ďalej len „vymeriavací základ“).

43. Podľa § 21 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. povinné príspevky platí samostatne zárobkovo činná osoba povinne dôchodkovo poistená podľa osobitného predpisu zúčastnená na starobnom dôchodkovom sporení.

44. Podľa § 129 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. jednotlivé sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu solidarity sa zaokrúhľujú na najbližší eurocent nadol.

45. Podľa § 129 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. jednotlivé sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v

nezamestnanosti, poistného na financovanie podpory a poistného do rezervného fondu solidarity sa zaokrúhľujú na najbližší eurocent nadol.

46. Podľa § 130 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z., sadzba poistného na nemocenské poistenie je pre povinne nemocensky poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 4,4 % z vymeriavacieho základu.

47. Podľa § 131 ods. 2 písm. c) bod piaty a šiesty zákona č. 461/2003 Z. z. sadzba poistného na starobné poistenie je pre povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá je sporiteľ podľa osobitného predpisu v roku 202,2 12,50 % z vymeriavacieho základu.

48. Podľa § 132 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z., sadzba poistného na invalidné poistenie je pre povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 6 % z vymeriavacieho základu.

49. Podľa § 137 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z., sadzba poistného do rezervného fondu solidarity je pre povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 4.75 % z vymeriavacieho základu.

50. Podľa § 138 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je podiel jednej dvanástiny základu dane z príjmov samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedených v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nezníženého o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na povinné nemocenské poistenie, poistné na povinne dôchodkové poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré sa platia spolu s poistným na starobné poistenie z povinného dôchodkového poistenia, poistné do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a upraveného o príjmy a výdavky, ktoré sa nezahŕňajú do vymeriavacieho základu, a koeficientu 1,486. Takto určený vymeriavací základ sa použije od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý mala povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

51. Podľa § 138 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti je mesačne najmenej vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.

52. Podľa § 141 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú povinné poistné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

53. Podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 5 eur, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše.

V. Konanie na správnom súde a právne posúdenie veci správnym súdom

54. Pôvodne bola žaloba podaná na Krajský súd v Bratislave. Na základe zák. č. 151/2022 Z. z. bol s účinnosťou od 01.06.2023 zriadený Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel výkon súdnictva z Krajského súdu v Bratislave vo všetkých veciach, v ktorých je daná právomoc správnych súdov, vrátane prejednávanej veci. Správny súd v Bratislave, ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa ust. § 10, § 13 ods. 3 SSP preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovanej a rozhodnutie orgánu prvého stupňa, ako aj postup, ktorý mu predchádzal (vrátane prvostupňového) nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe, ale aj nad rozsah žalobných bodov, keďže sa jedná o správnu žalobu v sociálnych veciach fyzickej osoby, kedy správny súd nie je viazaný žalobnými bodmi, rozhodol vo veci po nariadenom pojednávaní dňa 24.03.2026, pričom súd dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná.

55. Na pojednávaní právna zástupkyňa žalobcu zotrvala na svojej žalobe. Zdôraznila, že licencia L1A je oprávnenie vykonávať samostatnú zdravotnícku prax, nie dôkaz o výkone činnosti. Umožňuje lekárovi činnosť vykonávať, ale jej samostatné nadobudnutie neznamena, že lekár túto činnosť skutočne aj vykonáva. Toto rozlišovanie medzi oprávnením a reálnym výkonom činnosti je kľúčové, SZČO je fyzická osoba, ktorá vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť podľa osobitých predpisov, ak dosahuje príjem z tejto činnosti. Skutočný výkon činnosti podľa osobitého predpisu a skutočný príjem z tejto činnosti, teda nie udelenie licencie, ale výkon činnosti a príjem z nej sú podmienkami na vznik postavenia SZČO. Zákon o poskytovateľoch zdravotnej neupravuje vznik SZČO, ale podmienky výkonu zdravotníckej praxe. Licencia L1A je len formálne oprávnenie, zákon neustanovuje že by držiteľ licencie automaticky vykonával činnosť alebo, že by automaticky bol SZČO podľa zákona č. 461/2003 Z. z.. Sociálna poisťovňa je ako správny orgán viazaná princípom materiálnej pravdy, žalobca žiada aby sa opätovne súdy zaoberali predmetnou podstatnou otázkou v tomto konaní aj vzhľadom k protichodnosti záverov veľkého senátu a spôsobili nejednotnosť výkladu, dokonca v rozpore s dôvodovou správou k jednotlivým ustanoveniam zákona č. 461/2003 Z. z.

56. Predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovanej č. XXXX-X/XXXX-E. zo dňa 30. januára 2023 ktorým odvolanie žalobcu zamietla a v celom rozsahu potvrdila rozhodnutie orgánu prvého stupňa. Prvostupňovým rozhodnutím č. X XX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zo dňa 22. novembra 2022 Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava žalobcovi, za obdobie január 2022, február 2022, marec 2022, apríl 2022, máj 2022, jún 2022, júl 2022, predpísala poistné a povinné príspevky spolu v sume 12.162,83 eur.

57. Z obsahu administratívneho spisu mal tunajší súd za preukázané, že žalobca bol evidovaný pod obchodným menom A. B. C. – I.. Na výkon samostatnej zárobkovej činnosti bol oprávnený na základe osvedčenia o živnostenskom oprávnení č. D. E./XXXXXX-X, pričom toto oprávnenie vzniklo dňa 11. októbra 1993. Svoju podnikateľskú činnosť vykonávanú na základe živnostenského oprávnenia ukončil k 31. decembru 2021 (výpis zo Živnostenského registra Okresného úradu Bratislava, vedeného pod číslom XXX-XXXX).

58. Od 1. februára 2005 je žalobca sporiteľom podľa zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení v znení neskorších predpisov.

59. Zároveň bol žalobca samostatne zárobkovo činnou osobou aj na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia č. XXXXXX/XXXX, a to v období od 31. júla 2006 do 25. januára 2022.

60. Žalobca je tiež držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe č. J.XX/XX/XXXX/XX, ktorá mu bola udelená 27. júna 2005 a je naďalej platná. Licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (tzv. licencia typu A) predstavuje oprávnenie vykonávať činnosť v súlade so zákonom č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti a súvisiacich právnych vzťahoch (ďalej aj ako „zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti“). Zároveň zakladá postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia. Túto licenciu udeľuje zdravotníckemu pracovníkovi v povolani lekárovi Slovenská lekárska komora.

61. V prípade, ak lekár ako samostatne zárobkovo činná osoba disponuje platnou licenciou L1A, a to bez ohľadu na to, či ju reálne využíva, a zároveň v rozhodujúcom období dosahuje príjem z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti presahujúci zákonom stanovenú hranicu, vzniká mu povinné sociálne poistenie, prípadne toto poistenie naďalej trvá.

62. Nadobudnutím právoplatnosti licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe získal žalobca postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia. Tento právny status sa vzťahuje aj na lekárov, ktorí sú v pracovnom pomere, pokiaľ sú držiteľmi uvedenej licencie, a to aj v prípade, že ju fakticky nevyužívajú.

63. Licenciu L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ako osobitné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c/ zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, je potrebné považovať za oprávnenie na výkon činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 príslušného zákona. Na tomto základe je lekár, ktorý je držiteľom licencie L1A, považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa platnej právnej úpravy.

64. Súčinnosťou od 1. januára 2014 sa na účely sociálneho poistenia za samostatne zárobkovo činné osoby považujú fyzické osoby vymedzené v § 5 zákona č. 461/2003 Z. z., ktorý zakotvuje dve podmienky, na základe ktorých sa fyzická osoba považuje za samostatne zárobkovo činnú osobu, a to dovŕšenie 18 rokov veku a dosahovanie príjmov uvedených v § 3 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 a 3 zákona č. 461/2003 Z. z. v kalendárnom roku rozhodujúcom na vznik alebo na trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby. Z okruhu samostatne zárobkovo činnných osôb sú vyňaté fyzické osoby, ktoré majú podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím (§ 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

65. Z ustanovenia § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. vyplýva, že na vznik postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely sociálneho poistenia je potrebné, aby fyzická osoba kumulatívne spĺňala dve základné podmienky, a to dosiahnutie veku 18 rokov a zároveň dosahovanie príjmov z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Tieto príjmy musia byť dosiahnuté v kalendárnom roku, ktorý je rozhodujúci pre vznik alebo trvanie povinného sociálneho poistenia, pričom toto rozhodujúce obdobie upravuje § 139 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.

66. V posudzovanom prípade žalobca spĺňal podmienky na priznanie postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa uvedeného ustanovenia, keďže dosiahol zákonom požadovaný vek a zároveň v rozhodujúcom období (v súlade s § 21 ods. 1 v spojení s § 139 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.), vykazoval príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti v zmysle § 6 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov.

67. Sociálna poisťovňa nebola povinná skúmať splnenie žiadnych ďalších podmienok pre vznik tohto právneho postavenia nad rámec vyššie uvedených skutočností.

68. Zároveň je potrebné uviesť, že žalobca bol v spornom období držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe č. J./XX, vydanéj podľa zákona č. 578/2004 Z. z., pričom oprávnenie na výkon tejto činnosti mu vzniklo dňa 27. júna 2005.

69. Z uvedených skutočností vyplýva, že právny význam nemožno prisudzovať tej námietke žalobcu, že ku dňu 31. decembra 2021 ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania evidovaných na dokladoch o živnostenskom oprávnení (živnostenský list sp. K. L./XXXXX a osvedčenie o živnostenskom oprávnení sp. č. D./XXXXX-X). Rozhodujúce je, že aj po tomto dátume zostal držiteľom oprávnenia (licencie) na výkon alebo prevádzkovanie činnosti podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zákona č. 461/2003 Z. z. Rovnako nie je z právneho hľadiska podstatné, či žalobca činnosť na základe licencie L1A skutočne vykonával. Pre posúdenie jeho postavenia ako samostatne zárobkovo činnnej osoby nie je rozhodujúce, či zárobkovú činnosť vykonával alebo nevykonával, pokiaľ disponoval platným povolením, licenciou alebo iným oprávnením, ktoré mu objektívne umožňovalo túto činnosť vykonávať.

70. V nadväznosti na uvedené tunajší súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní vzniku povinného nemocenského a dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby je rozhodujúcim kritériom výška príjmu dosiahnutého v predchádzajúcom kalendárnom roku. Nie je pritom podstatné, či samostatne zárobkovo činnná osoba v období, v ktorom jej vzniká alebo trvá povinné poistenie, reálne vykonáva činnosť zakladajúcu právo na dosahovanie príjmov podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zákona č. 461/2003 Z. z.

71. Otázka právneho postavenia držiteľov licencie L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v rámci systému sociálneho poistenia bola opakovane predmetom súdneho preskúmania. V súčasnosti je rozhodovacia činnosť súdov v tejto oblasti ustálená, najmä s prihliadnutím na rozsudok veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/3/2019 zo dňa 24. novembra 2020. Týmto rozhodnutím došlo k odklonu od predchádzajúcich právnych záverov vyjadrených v uznesení veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Vs/1/2019 zo dňa 30. apríla 2019, na ktoré poukazuje aj žalobca. Veľký senát Najvyššieho súdu v rozsudku sp. zn. 1 Vs/3/2019 formuloval právny názor (použiteľný primerane aj na právnu úpravu účinnú od 1. januára 2014), podľa ktorého „v prípade držiteľov licencie L1A je naplnená formálna aj materiálna stránka

oprávnenia na výkon činnosti, pretože neexistuje žiadna vonkajšia prekážka nezávislá od vôle držiteľa licencie, ktorá by mu bránila vykonávať samostatnú zdravotnícku prax, teda poskytovať zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení prevádzkovanom iným poskytovateľom alebo na inom mieste. Skutočnosť, že držiteľ licencie L1A uvedenú licenciu nevyužíva, neznamena realnú nemožnosť jej využívania. Na to, aby licencia L1A nebola oprávnenia podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z. z., by musela existovať objektívna nemožnosť vykonávať činnosť, ktorá nespočíva v konaní, resp. nekonaní držiteľa oprávnenia.“

72. Porovnaj napr. s rozsudkom Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 7Ssk/6/2023, 29. 11. 2023 „V rozsudku sp. zn. 1 Vs 3/2019 veľký senát najvyššieho súdu formuloval právny názor (použiteľný primerane aj na právnu úpravu účinnú od 1. januára 2014), podľa ktorého licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A) je samostatné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c) zákona č. 578/2004 Z. z. Lekár, ktorý je držiteľom takejto licencie, je oprávnený na jej základe podnikáť. V dôsledku toho je držba tejto licencie oprávnením, ktoré vytvára právny vzťah, ktorý zakladá dosahovanie príjmom podľa § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. Podľa už citovaných § 21 ods. 1 a 2 cit. zák. povinné nemocenské a dôchodkové poistenie vzniká, ak jej príjem z podnikania a inej zárobkovej činnosti (nielen z tejto licencie) dosiahne určenú hranicu. Z citovaných ustanovení však nijako nevyplýva, že by mala žalovaná skúmať, či príjem podľa § 3 ods. 1 písm. b) cit. zák. žalobkyňa dosahovala len z činnosti vykonávanej na základe tejto licencie, alebo či ho prípadne dosahoval na základe akéhokoľvek iného (hoci aj medzičasom zaniknutého) oprávnenia. Rozhodnutie veľkého senátu bolo napadnuté aj ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy. Ústavný súd ju však uznesením sp. zn. IV. ÚS 610/2021 odmietol, pretože vyslovené právny závery nepovažoval za ústavne neudržateľné.“

73. Obdobne sa s touto otázkou vysporiadal Najvyšší správny súd napríklad aj v rozsudku sp. zn. 6Ssk/102/2023, zo dňa 31. októbra 2023, alebo v rozsudku Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/152/2023, zo dňa 29. novembra 2023.

74. Teda hoci žalobca doručil Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava, Potvrdenie o ukončení podnikania č. D./XXXXXX-X vydané Okresným úradom Bratislava dňa 24. novembra 2021, a podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia ku dňu 31. decembra 2021 ukončil, uvedené nemalo vplyv na odvodovú povinnosť žalobcu aj po tomto dátume, keďže bol aj naďalej držiteľom licencie č. J./XX.

75. Čo sa týka toho, že Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, listom č. XXX-XXXXXXXXXX-XXXX/XX, zo dňa 14. júna 2022 oznámila žalobcovi, že ku dňu 31. decembra 2021 ukončila žalobcovi, ako zamestnávateľovi, registráciu v Registri zamestnávateľov, a to z dôvodu, že k tomuto dňu bol odhlásený posledný zamestnanec žalobcu, v liste Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava, sa zároveň uvádza, že v súvislosti s registráciou žalobcu ako zamestnávateľa nemá žalobca voči Sociálnej poisťovni žiadne ďalšie oznamovacie povinnosti. Z toho vyplýva, že po ukončení jeho registrácie ako zamestnávateľa mu nevznikla povinnosť vykonať žiadne ďalšie úkony. Uvedené oznámenie sa však vzťahovalo výlučne na jeho postavenie zamestnávateľa, nie na status samostatne zárobkovo činnnej osoby.

76. Pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti je nevyhnutné, aby boli splnené podmienky na výkon zdravotníckeho povolania, ktoré sa podľa § 3 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov vykonáva

a/ v pracovnoprávnom vzťahu alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,

b/ na základe povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia alebo povolenia vydaného podľa osobitného predpisu, na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (§ 10),

c/ na základe licencie na výkon lekárskej posudkovej činnosti alebo

d/ na základe živnostenského oprávnenia podľa osobitného predpisu.

77. V citovanom ustanovení zákon č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov upravuje rôzne formy výkonu, resp. poskytovania zdravotnej starostlivosti, pričom za oprávnenie na vykonávanie činnosti, ktorá zakladá držiteľovi daného oprávnenia právo na dosahovanie príjmi podľa § 6 zákona o dani z príjmov, a ktoré tak zakladá fyzickej osobe status samostatne zárobkovo činnnej osoby, sa považujú nielen povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia ale aj licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A) vydané podľa zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

78. Vychádzajúc z vyššie uvedeného Sociálna poisťovňa neakceptovala predložené čestné vyhlásenia žalobcu zo dňa 22. augusta 2022, keďže tieto nemali vo vzťahu k povinnému nemocenskému poisteniu a povinnému dôchodkovému poisteniu žalobcu, ako samostatne zárobkovo činné osoby, žiadnu relevanciu. Preto ak žalobca v predložených čestných vyhláseniach uviedol, že od 1. januára 2022 mu vznikol pracovný pomer, v ktorom na výkon činnosti je povinný mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, uvedené prehlásenie nespôsobilo žiadne právne účinky, pretože licencia L1A je oprávnením, ktoré sa vydáva výlučne na výkon samostatnej zdravotníckej praxe a nie je potrebné ju vlastniť v prípade, že lekár vykonáva svoju činnosť v pracovnom pomere.

79. Námieta žalobcu, podľa ktorej od 1. januára 2022 vykonáva činnosť ako zamestnanec H. C., H., bola pri predpise poistného a povinných príspevkov riadne zohľadnená. Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, vykonala kontrolu vymeriavacieho základu žalobcu ako samostatne zárobkovo činné osoby aj ako zamestnanca. Následne, v júli 2022, bolo zohľadnené, že súhrn týchto vymeriavacích základov prekročil maximálny vymeriavací základ stanovený pre platenie poistného a povinných príspevkov.

80. Ak žalobca namieta, že pred vydaním rozhodnutia neprebiehala žiadne konanie prvostupňového orgánu a že s ním nebola vedená akákoľvek komunikácia, je potrebné zdôrazniť, že § 195 zákona č. 461/2003 Z. z. uvádza podklady na presné a úplné zistenie skutočného stavu veci len ako príklady. V praxi je reálna dôkazná iniciatíva vo väčšine nedávkových konaní na strane organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá má možnosť overiť si všetky relevantné údaje z vlastnej činnosti, predovšetkým v databázach a registroch poistencov. Začatím nedávkového konania organizačná zložka Sociálnej poisťovne realizuje svoje práva vyplývajúce zo sociálnopoisťovacích právnych vzťahov, ku ktorým sa viažu aj povinnosti subjektov sociálneho poistenia. Takýmto postupom sa plne uplatňuje zásada oficiality na strane príslušnej organizačnej zložky.

81. Získavanie podkladov pre rozhodnutie je výlučne v kompetencii organizačnej zložky Sociálnej poisťovne. Nie je viazaná len na návrhy účastníkov konania, ale je povinná z vlastnej iniciatívy obstaráť dôkazy, ktoré môžu prispieť k presnému a úplnému zisteniu stavu veci. Organizačná zložka rozhoduje o tom, ktoré dôkazy a v akom rozsahu vykoná, pričom každý dôkaz posudzuje osobitne a zároveň vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi. Z toho vyplýva, že je výlučne na organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, či určitú skutočnosť považuje za dokázanú, či sú vykonané dôkazy postačujúce, alebo či je potrebné vykonať ďalšie dôkazy či obstaráť iné podklady pre rozhodnutie.

82. Vzhľadom na uvedené, súd podľa súdu žalobou napadnuté rozhodnutia sú vydané v súlade so zákonom, na základe riadne zisteného skutočného stavu veci, obsahujú všetky zákonom stanovené náležitosti, vec bola správne právne posúdená, pričom rozhodnutie žalovanej a ani rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy netrpí ani vadou nepreskúmateľnosti. Žalovaná sa vo svojom rozhodnutí vysporiadala so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, čo je spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia.

83. Na základe vyššie uvedeného mal súd za to, že žalovaná dostatočne zistila skutkový stav, vec správne právne posúdila a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodnila, preto súd nezistil žiaden dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia. Správny súd teda dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, preto ju zamietol podľa § 190 SSP.

84. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 SSP tak, že žalovanej nepriznal právo na náhradu trov konania napriek tomu, že mala úspech vo veci. Keďže žalovanej voči žalobcovi nevznikli dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie správneho súdu (§ 438 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu (§ 443 ods. 1 SSP). Kasačná sťažnosť sa podáva na správnom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania (ktorému správne mu súdu je určená, kto ju robí, ktorej veci sa týka a čo ňou sleduje, podpis) uviesť a) označenie napadnutého rozhodnutia, b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“), d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu, c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie, e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd, f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu, i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j) podanie bolo nezákonne odmietnuté. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred správnym súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia správneho súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d), ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).